

Γιῶργος Χρονᾶς

Ἡ Ὀπερα τοῦ Περάματος*

—ἀκούγεται τὸ *Requiem* τοῦ Μότσαρτ, κάτω ἀπὸ
ὄλα τὰ κείμενα, χαμηλά.

Ἡ νύχτα φέρνει τίς πεθαμένες εἰδήσεις τῆς ἄλλης μέρας
Ἀπ' τῆ μεριά τῶν χωριῶν, ἀπ' τῆ μεριά τῶν πόλεων
Ἀπ' τῆ μεριά τῶν λιμανιῶν καὶ τῶν σταθμῶν τῆ θλίψη.

Θά σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία τριῶν ἡμερῶν καὶ τριῶν κοριτσιῶν
Μόλις ἔμπαινε ἡ Ἄνοιξη. Καθῶς ὁ χειμῶνας ἦταν πιά μακριά

Δηλαδή μόλις πού πρόλαβαν τὸ τρένο. Μπήκαν βιαστικά στό ὑπόστεγο τοῦ σταθμοῦ
καὶ μέ τὴν ἴδια τρεχάλα ἀνέβηκαν στό βαγόνι.

Ἦταν νύχτα, 9 περίπου βράδου.

—Οὐρανία, εἶπε ἡ μία στὴν ἄλλη, λίγο νά στεκόσουν κι ἄλλο στὸν καθρέφτη καὶ θά
μέναμε ἐδῶ. Μά πού εἶναι ἡ Στέλλα;

—Σώπα Μάρθα, εἶπε ἡ ἄλλη, προχώρησε
κοιτᾷει ἔξω

Μέ τῆ Στέλλα μεγαλώσαμε μαζί. Ἡ Οὐρανία ἤρθε μετά. Ἐφυγαν μέ τοὺς δικούς της
εἶπε, γιατί ἐκεῖ πού γεννήθηκε ὄλο ἀτυχίες βρήκανε τὸ σπίτι τους.

Τὰ δύο μπροστινὰ βαγόνια εἶχαν Γερμανοὺς τουρίστες. Μετά ἦτανε καὶ ὑπάλληλοι,
γέροι, στρατιῶτες, ἀεροπόροι, γριές καὶ μωρὰ παιδιὰ κοιμισμένα μέσα στά χέρια
γυναικῶν-μανάδων ἢ θεῖες τους, ἴσως

Πρῶτα σταμάτησαν σέ μιὰ φωτισμένη μικρὴ πόλη. Μετά πέρασαν χωριά
χωριά

Ξύλινα ὑπόστεγα, ξεριζωμένα δέντρα,* περιστερῶνες

Ποῦ καὶ πού ἔβλεπες γυαλιστερές ἐπιφάνειες, νερά ἴσως

ἢ βροχές πού δέν τίς ἤπιε ἡ γῆ.

Τὰ δέντρα, ἔτσι ὅπως ἔτρεχε τὸ τρένο, παίρνανε σχῆμα λιγοθυμισμένου ἀνθρώπου
ἢ ἄλλοτε γίγαντα πού στέκεται σέ μαῦρα πόδια ὄρθιος στὴν πόρτα νά σέ κοιτᾷ

Φτάσανε περασμένα μεσάνυχτα. Τέτοιες ὄρες τὰ χρώματα στοὺς σταθμούς γίνονται
γκρί καὶ μαῦρο παντοῦ καὶ κάτω

Ἐπῆρχαν μισοκοιμισμένοι, κάποιο ραδιόφωνο ἀκουγότανε ἀπὸ τὸ βάθος. Ἀποτί-
γαρα ριγμένα στά πλακάκια. Ἐνα σκυλί πέρασε καὶ κούνησε τὴν οὐρά του.

Τῆ μία, τῆ μοναδικῆ βαλίτσα, τὴν κρατοῦσε κάθε τόσο ἀπὸ λίγο καὶ ἡ Οὐρανία καὶ ἡ
Στέλλα καὶ ἡ Μάρθα.

—Μήπως ἔπρεπε νὰ τοῦ γράφαμε ὅτι θά ἴρχομαστε. Ρώτησε ἡ Μάρθα.

Μὴ φοβᾶσαι, ἔχω ξάδελφο μάλαμα. Μά δέ θά μείνουμε παρά τρεῖς τέσσερις μέρες.
Εἶπε ἡ Οὐρανία

*Σημείωση: Τὸ κείμενο αὐτὸ γράφτηκε γιὰ δύο νυχτερινές ἐκπομπές τοῦ ραδιοφώνου, Πρῶτο Πρό-
γραμμα, καὶ ἠχογραφήθηκε γιὰ νὰ μεταδοθεῖ μέ δίσκους, στά κενὰ πού ὑπάρχουν στό κείμενο, καὶ εἰ-
δοποιήθηκε ἡ παραγωγὸς τῆς ἐκπομπῆς κ. Ρ. Παπανικόλα, τελευταία ὥρα, νά τὸ ἀποσύρει, καὶ μετὰ
δύο μέρες ἀπολύθηκε. Μπορεῖτε νὰ δεῖτε τί λέει. Ἀκόμη δέν καταλαβαῖνω. Δηλαδή κατάλαβα...

Τό σπίτι θά 'ταν δέ θά 'ταν μισή ώρα μέ τά πόδια. 'Υπήρχε μιά ύγρασία στά πράγματα γύρω στους δρόμους καί μιά ήσυχία περίεργη
Ποῦ καί ποῦ κάποιο μηχανάκι ἤ κάποιο ταξί μέ μισοσβησμένα φῶτα περνοῦσε. Κάναμε τόπο νά περάσει καί μετά πάλι ἀνοίγαμε ἐλεύθερα, πιάνοντας ὄλο τό δρόμο. Πῆρε νά τραγουδήσει, Κίνησε ἡ Γερακίνα γιά νερό, ἡ Οὐρανία, μά σέ λίγο σταμάτησε.

Φτάσαμε, εἶπε. Μιά στιγμή νά χτυπήσω τό κουδούνι.

Μόλις πού πρόλαβε νά πει. Πῶς ἦταν κι ἐτοῦτο;

—Δέ θά σ' ἐνοχλήσουμε. Τρεῖς, τέσσερις μέρες κι ἔπειτα θά πᾶμε πίσω.

Φοροῦσε πυζάμες. Κι ἂν δέ μᾶς εἶχε δείξει μιά φωτογραφία του ἡ Οὐρανία

Θά νόμιζα πῶς βλέπω σινεμά. Δηλαδή δέν ἦταν ἔμορφος, ἀλλά φαινόταν πολύ νέος.

Μιλοῦσε δυνατά. Μέ χειρονομίες. Κατέβασε δύο κουβέρτες. Ρωτοῦσε τά νέα ἀπ' τούς δικούς του

Μετά ἦταν πού εἶπε ἡ Οὐρανία

—Νά σοῦ συστήσω τά κορίτσια

Τό σπίτι εἶχε δύο δωμάτια. Τό ἕνα χῶλ. Εἶχε καί μπάνιο καί κουζίνα μικρή. Τρομάξαμε νά τόνε πείσουμε νά κοιμηθεῖ ἐκεῖ. Μᾶς ἔδωσε τό κρεβάτι του. 'Ημίδιπλο. 'Εκεῖνος κοιμήθηκε κάτω. Μπορεῖ στό ξενοδοχεῖο νά κοιμότανε καλύτερα, δέ λέω, ἀλλά ἐμεῖς πάντως δέν τόν ἀφήσαμε, νά πάει

'Εφυγε πρωί. Μόνο ἐγώ τόν εἶδα. 'Εκανα πῶς κοιμόμουνα. Μετά μᾶς εἶπε ἡ Οὐρανία πῶς θά γυρίσει κατά τίς τρισήμισι.

Δέν εἶχα κοιμηθεῖ πάνω ἀπό πέντε ὥρες, μά δέν αἰσθανόμουνα καθόλου κουρασμένη

Στείλαμε στό φούρνο κοτόπουλο μέ πατάτες. Πήραμε καί ψωμί καί τυρί, φέτα.

Τό φῶς ἔμπαινε ἀπ' τό παράθυρο τοῦ μπροστινοῦ δωματίου.

'Η μέρα ἦταν ζεστή, μέ μιά ύγρασία.

Γύρισε στίς τρεῖς. Εἶπε:

Ζήτησα νά φύγω πιό μπροστά. Θαυμάσιο. Μπράβο πού τά κάνατε ὅλα.

'Αντε ξανά, σύντομα.

Τό ἴδιο ἀπόγευμα βγήκαμε βόλτα στήν πόλη. 'Ἦταν Τετάρτη καί δέν εἶχε πολύ κόσμος. Σταματήσαμε σέ μιά βιτρίνα μέ λινά παπούτσια καί σέ μίαν ἄλλη μέ κόκκινα, χρυσά τακούνια

'Ἡ Στέλλα γύρισε καί μᾶς εἶπε, ὠραῖα. Τά βλέπω καί ζαλιζομαι.

Μά ποῦ νά τά φορέσω, νά βγῶ;

Σ' ἕνα μεγάλο οικόπεδο βρήκαμε ἕνα λούνα πάρκ. Μπήκαμε σέ ἠλεκτρικά αὐτοκίνητα. 'Ἡ κάθε μιά κάθησε καί σέ ἄλλο. Μετά εἶδαμε τό γύρο τοῦ θανάτου.

Εἶχε περάσει γιά τά καλά ἡ ὥρα ὅταν βγήκαμε ἔξω. 'Εν τῷ μεταξύ εἶχε μαζευτεῖ πολὺς κόσμος.

Πᾶμε γρήγορα, εἶπε ἡ Οὐρανία, μᾶς περιμένει στό σινεμά ὁ Γιώργος

'Ο Γιώργος ἦταν ὁ ξάδελφος τῆς Οὐρανίας. Φτάσαμε πρὶν ἀπ' αὐτόν.

Μετά ἀπό λίγο δηλαδή, ἦρθε.

Φοροῦσε καρτρίνα καί ἕνα πουλόβερ κλειστό μέχρι τό λαιμό. 'Επᾶνω

'Ἡ πρωταγωνίστρια στό ἔργο ἦταν τραγουδίστρια. Τραγουδοῦσε καί δέν ἦταν εὐχαριστημένη. Τό κέντρο της γεμάτο κάθε βράδυ. Μά αὐτή ἦταν λυπημένη. 'Εβαζε πούδρα στόν καθρέφτη, ἔβαζε κολιέδες καί βραχιόλια μέ χάντρες, μά τίποτα.

Πάμε νά φύγουμε. Είπε ὁ Γιώργος

Τό ἔργο εἶναι γιά ἄλλους.

—Γιατί εἶπε ἡ Στέλλα, ἐμένα μ' ἀρέσει.

—Ἔλα, ἔλα, εἶπε ἡ Οὐρανία, κάτι μᾶς ἐτοιμάζει ὁ ξάδελφός μου

Περπατήσαμε περίπου ἕνα τέταρτο. Τά μαγαζιά κλειστά. Ποῦ καί ποῦ κάποιο φῶς
σ' ἕνα παράθυρο ψηλά

Κάποιο ἄλλο χαμηλά, δίπλα μας.

—Μά ποῦ μᾶς πᾶς, εἶπε ἡ Στέλλα.

—Νά ἐδῶ σᾶς ἀρέσει

Εἶπε καί προχώρησε μπροστά.

Ἦταν μιά ταβέρνα. Τή λέγανε, τή λέγανε θυμᾶμαι

ἡ Γαλάζια Θάλασσα

—Μά ὑπάρχει καί πράσινη θάλασσα, ρώτησε ἡ Στέλλα.

—Μαύρη πάντως ὑπάρχει, εἶπε ὁ Γιώργος καί προχώρησε

Μείναμε πάνω ἀπό μία ὥρα. Ἦταν γνωστός στὸν ταβερνιάρη καί μᾶς περιποιήθηκε
καλά καί γρήγορα.

Φτάσαμε στό σπίτι πίσω μέ ταξί. Ἐμεῖς οἱ τρεῖς καθήσαμε πίσω μαζί.

Ἐκεῖνος μπροστά μέ τὸν ὀδηγό.

Πέσαμε ψόφιος γιά ὕπνο.

Τὴν ἄλλη μέρα δέν πήγαμε πουθενά. Δηλαδή μόνο πήγαμε νά κόψουμε τὸ εἰσιτήριο
ἐπιστροφῆς καί σταματήσαμε γιά λίγο σ' ἕνα καφενεῖο

Τὴν τρίτη καί τελευταία μέρα μας, κάτι εἶπαν μεταξύ τους ἡ Στέλλα καί ἡ Οὐρανία
ἐκεῖ, δηλαδή

πού ἐτοιμάζαν τὴ βαλίτσα καί ταχτοποιοῦσα τὰ ρούχα τοῦ Γιώργου ἐγὼ στά συρτάρια
καί δέ μίλησαν γιά πολὺ ὥρα

Ἦρθε καθυστερημένος στό σταθμό. Ἔβρεχε καί ὀμπρέλα δέν εἶχαμε. Μᾶς εἶπε, πολὺ
μ' ἀρεξε. Χάρηκα πού ἦρθες μέ τὰ κορίτσια, Οὐρανία. Νά μοῦ χαιρετᾶς τὴ μάνα μου.
Τούς δικούς μου. Στό καλό.

Εἶδα κρυφά τὴ Στέλλα πού ἔκλαιγε

Θά ἴμαστε, δέ θά ἴμαστε δυὸ ὥρες μακριά ἀπὸ τὴν πόλη

καί τὸ Γιώργο, τὸν ξάδελφο τῆς Οὐρανίας.

